

Michał Klisiński, Marcin Szwaja

Funkcje samorządu terytorialnego w sferze kultury fizycznej (1999-2010)

Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Kultura Fizyczna 10, 141-149

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Michał KLISIŃSKI*
Marcin SZWAJA*

Funkcje samorządu terytorialnego w sferze kultury fizycznej (1999–2010)

Streszczenie

Celem artykułu było omówienie funkcji jednostek samorządu terytorialnego w sferze kultury fizycznej. Zrelacjonowane zostały w nim zmiany zachodzące w strukturze zadań publicznych od wprowadzenia trójstopniowego podziału administracyjnego kraju. Analiza objęła normy prawne zawarte w ustawach ustrojowych konstytuujących samorząd gminny, powiatowy i województwa. Omówione zostały również zapisy aktów normatywnych, które stanowiły ramy prawne konstrukcji zadań władzy publicznej w zakresie kultury fizycznej, w tym ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, która jest częścią polskiego porządku prawnego od 16 października 2010 r.

Słowa kluczowe: samorząd terytorialny, cel publiczny, kultura fizyczna, zadanie, gmina, powiat, województwo

I

Struktura powołanego w roku 1990 samorządu terytorialnego nie pokrywała się z siatką zasadniczego podziału terytorialnego państwa. Samorząd terytorialny utworzono na szczeblu gminy, pozostawiając na poziomie województwa całość zadań publicznych w kompetencji wojewody jako przedstawiciela rządu w terenie.

Najwyższym w hierarchii źródeł prawa aktem normatywnym, w którym odnajdujemy odniesienie do samorządu terytorialnego, była konstytucja z 2 kwietnia 1997 r. Ustawa zasadnicza gwarantowała jako podstawową zasadę ustroju

* Mgr, Urząd Miasta w Gorzowie Wielkopolskim.

państwa domniemanie kompetencji samorządu terytorialnego do wykonywania zadań publicznych. W samej strukturze samorządu terytorialnego zastrzegła natomiast dla gminy wszystkie uprawnienia, jakich nie wskazano innym jednostkom samorządu terytorialnego, których funkcjonowanie nie podlegało konstytucyjnym gwarancjom, a ich układ był kształtowany w drodze ustawy¹.

Celem urzeczywistnienia zapisów konstytucji podjęto pracę nad stworzeniem systemu samorządu terytorialnego na szczeblu ponadlokalnym i regionalnym. W dniu 5 czerwca 1998 r. przyjęto ustawy określające ustrój samorządu powiatowego i samorządu województwa. Jednocześnie pozostawiono w polskim porządku prawnym ustawę z dnia 14 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym, której regulacje od 1 stycznia 1999 r. ograniczały się tylko do samorządu gminnego. Było to związane z wprowadzeniem w tym dniu trójstopniowego podziału administracyjnego kraju.

II

Ustawodawca, regulując zadania gmin, umożliwia jednostkom samorządu terytorialnego przyjęcie właściwych form ich realizacji. Determinowały one strukturę powołanych przez gminę jednostek organizacyjnych, zakładów budżetowych oraz spółek komunalnych realizujących cele publiczne. Ustawa o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 r. wymieniała zadania gminy, porządkując je w katalogu otwartym i wymieniając w nim jedynie najważniejsze z nich. Ustawodawca pojęciem „zadania” posługiwał się, wskazując cele, które miała osiągnąć w swojej działalności gmina oraz określając kierunki działań obejmujące zakres rzeczowy spraw podlegających właściwości samorządu. Twórcy aktu normatywnego nie wprowadzili do jego treści pojęcia „kompetencji”, którym w świetle doktryny prawa ustrojowego określa się zespół praw i obowiązków przypisanych do organu administracji publicznej². Cechą charakterystyczną zadań publicznych było zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, ukierunkowanej na dobro wspólne mieszkańców gminy. Realizacja zadań o charakterze publicznym nie wykluczała możliwości działania poza formami prawa publicznego, korzystając również z instytucji prawa cywilnego. Zakres zadań gminy obejmował wszystkie zadania publiczne o znaczeniu lokalnym, które nie zostały zastrzeżone na rzecz innych organów władzy publicznej. Kompetencje organów gminy – rozumiane jako prawne formy realizacji zadań samorządowych, które były realizowane w drodze decyzji administracyjnych lub stanowienia aktów prawa miejscowego – określają właściwość organu stanowiącego lub wykonawczego. Doktryna prawa samorządowego stanowiła, że upraw-

¹ Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. 1997, nr 78, poz. 483.

² Z. Leoński, *Ustrój i zadania samorządu terytorialnego*, [w:] *Samorząd w Polsce. Istoty, formy, zadania*, red. S. Wykrętowicz, Poznań 2004, s. 129–131.

nienia przynależą danemu organowi i nie mogą być przekazywane na rzecz innego organu³.

Zastrzeżone do właściwości rady gminy kompetencje są jej wyłączną prerogatywą i brak jest podstaw prawnych do ich przeniesienia na rzecz organu wykonawczego. Wyróżniamy w ramach klasyfikacji zadań gminy zadania własne oraz zadania zlecone, z zakresu administracji rządowej. Te pierwsze gmina realizowała z własnej inicjatywy i na własną odpowiedzialność, przy pomocy środków pochodzących z dochodów własnych. W ramach tychże zadań wyróżniono zadania obligatoryjne, których obowiązek realizacji nakładała ustawa, oraz zadania dobrowolne, przejmowane przez gminę w ramach porozumienia zawartego z jednostką samorządu terytorialnego szczebla powiatowego lub wojewódzkiego.

W latach 1996–2010 zakres zadań gminy w obszarze kultury fizycznej określała ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej⁴. Definiowała ona kulturę fizyczną jako część kultury narodowej, do której dostęp jest wolny bez względu na płeć, wiek, wyznanie, rasę oraz stopień i rodzaj niepełnosprawności. Ustawa stanowiła, że jednostki samorządu terytorialnego realizowały zadania w obszarze kultury fizycznej jako zadania własne. Powierzone im funkcje były związane z poszczególnymi działami kultury fizycznej. Jednostki samorządu terytorialnego powinny tworzyć warunki organizacyjne dla realizacji programu wychowania fizycznego. Zadania celu publicznego w sferze rekreacji ruchowej obejmowały w szczególności organizowanie zajęć, zawodów, imprez sportowo-rekreacyjnych i turystycznych, zapewnienie kadry instruktorów do prowadzenia zajęć rekreacyjnych, rozwijanie usług w zakresie rekreacji ruchowej, tworzenie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej, prowadzenie wypożyczalni sprzętu sportowego i turystycznego, organizowanie nauki pływania oraz stwarzanie bezpiecznych i higienicznych warunków prowadzenia zajęć. Natomiast elementy zadań dotyczących rehabilitacji ruchowej były realizowane przez placówki ochrony zdrowia. Regulacje prawne dotyczące zadań jednostek samorządu terytorialnego w sferze sportu zostały przeniesione do nowego aktu normatywnego.

Przyjęta przez Sejm dnia 25 czerwca 2010 r. ustawa o sporcie była częścią polskiego porządku prawnego od dnia 16 października 2010 r. Określała ona ramy prawne uprawiania i organizowania sportu. Tylko w jednym miejscu wspomnianego aktu normatywnego znalazło się odniesienie do kultury fizycznej. Ustawodawca w przepisie artykułu drugiego powyższego aktu prawnego stwierdzał, że na kulturę fizyczną składały się elementy takie jak sport, wychowanie fizyczne i rehabilitacja ruchowa. W tym zestawieniu zabrakło działu „rekreacja”, który był obecny w poprzednich aktach normatywnych. Należy zazna-

³ Tamże, s. 132.

⁴ Dz. U. 1996, nr 25, poz. 113.

czyć, że problemy innych niż sport elementów kultury fizycznej zostały w związku z uchynieniem poprzedniej ustawy bez prawnej regulacji.

Nowy akt normatywny zawierał zebrane w jednym rozdziale normy dotyczące zasad wspierania sportu przez organy władzy publicznej, w tym samorząd terytorialny. Takich zapisów brakowało w poprzednim akcie normatywnym. Ustawodawca wskazywał, że środki z takiej formy wsparcia finansowego mogły służyć realizacji określonych celów publicznych, na przykład prowadzeniu szkolenia sportowego, zakupom sprzętu sportowego lub pokryciu kosztów organizacji zawodów sportowych. Dotacja mogła być przeznaczona na pokrycie poniesionych przez kluby kosztów eksploatacji lub dzierżawy obiektów sportowych, oraz wynagrodzeń kadry szkoleniowej. Wymienione w ustawie cele nie wyczerpywały katalogu zadań, na które mogły być przeznaczane środki z dotacji. Ustawodawca wskazał, że dotacja może być przeznaczona na pokrycie innych wydatków, jeśli służą one realizacji celu publicznego.

W nowej ustawie została utrzymana – znana z poprzedniej ustawy o kulturze fizycznej z 1996 r. – instytucja rady sportu jako organu opiniotwórczego przy jednostkach samorządu terytorialnego. Tworzenie rad jest dobrowolne i zależy od woli władz samorządowych. Jest to zmiana w stosunku do uregulowań poprzedniej ustawy, w której zapisano obligatoryjność powoływania takich organów. Nie uległy natomiast zmianie funkcje rad sportu, których najważniejszym celem było opiniowanie strategii gmin, powiatów i województw w sferze sportu. Miały one również głos doradczy w sprawie budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części dotyczącej kultury fizycznej oraz tworzenia programów rozwoju bazy sportowej.

Nowa ustawa podtrzymała zapisany w uchylonej ustawie o kulturze fizycznej obowiązek współdziałania przez samorząd gminny z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym (WOPR) i Górskim Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym (GOPR).

Gminy w celu realizacji zadań w sferze kultury fizycznej tworzyły ośrodki sportu i rekreacji. Funkcjonowały one najczęściej w formie zakładów budżetowych lub spółek użyteczności publicznej. Jako zakłady budżetowe pokrywały koszty działalności z przychodów własnych, natomiast w przypadku, gdy wydatki były wyższe, deficyt pokrywano z dotacji przedmiotowej. Z kolei ośrodki sportu i rekreacji funkcjonujące jako spółki kapitałowe posiadały osobowość prawną i winny przestrzegać obowiązku funkcjonowania zgodnie z rachunkiem ekonomicznym.

Gmina mogła wykonywać zadania publiczne również poprzez powierzenie realizacji zadań organizacjom pozarządowym i innym podmiotom wymienionym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie⁵. Powyższy akt normatywny określał sfery pożytku publicznego

⁵ Dz. U. 2003, nr 96, poz. 873.

i zasady wspierania zadań w tym zakresie przez władze publiczne. Jednostka samorządu terytorialnego każdego szczebla mogła współpracować w sferze kultury fizycznej z organizacjami pozarządowymi, które nie były jednostkami sektora finansów publicznych i nie działały w celu osiągnięcia zysku, w tym fundacjom, stowarzyszeniom lub jednostkom nieposiadającym osobowości prawnej. Jednostka samorządu terytorialnego mogła zlecić organizacji pozarządowej lub innemu podmiotowi uprawnionemu – na podstawie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie – realizację części lub całości zadania publicznego w drodze powierzenia wykonania zadania publicznego wraz z przekazaniem całości lub części środków finansowych na ten cel. Wybór realizatora zadania publicznego w sferze kultury fizycznej musiał odbyć się w drodze otwartego konkursu ofert.

III

Katalog ustawowych zadań powiatu – w odróżnieniu od przedmiotowego zbioru zadań gminy był zamknięty i każda jego zmiana mogła być dokonana wyłącznie w drodze aktu normatywnego rangi ustawy. Art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r.⁶ określał, że jednostki samorządu terytorialnego tego szczebla wykonywały zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie kultury fizycznej i turystyki. Główne zadanie powiatu w zakresie kultury fizycznej polegało na tworzeniu warunków prawno-organizacyjnych i ekonomicznych dla jej rozwoju oraz organizowaniu rekreacji ruchowej na obszarze objętym właściwością jednostki samorządu powiatowego. W okresie do 2005 r. starosta sprawował nadzór nad działalnością stowarzyszeń kultury fizycznej mających swoją siedzibę na terenie powiatu, co stanowiło zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. W ramach przysługujących z tego tytułu uprawnień kontrolował on działalność wymienionych powyżej podmiotów według trybu i zasad, które w odrębnych przepisach prawnych określał minister właściwy dla spraw kultury fizycznej. Uprawnienia starosty obejmowały wystąpienie do nadzorowanej organizacji z żądaniem usunięcia stwierdzonych uchybień, udzielenia ostrzeżenia lub zawieszenia w czynnościach członków władz stowarzyszenia. Starosta mógł, korzystając z przysługującego uprawnienia, wystąpić do sądu z wnioskiem o zastosowanie następujących środków nadzorczych: zawieszenia wykonania uchwały władz stowarzyszenia kultury fizycznej i jej uchylenia; zawieszenia w czynnościach władz organizacji; zawieszenia działalności określonego stowarzyszenia lub rozwiązania go i wykreślenia z rejestru.

Kompetencja nadzorcza starosty nad działalnością stowarzyszeń kultury fizycznej została zniesiona z dniem 1 września 2005 r. W gestii tego organu pozost

⁶ Dz. U. 2001, nr 142, poz. 1592.

stało nadal prowadzenie ewidencji uczniowskich klubów sportowych. Zadanie to jest określone w art. 4 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie. Ustawodawca w tym przypadku zachował kompetencję starosty, którą wcześniej określała ustawa o kulturze fizycznej z 1996 r. Podtrzymał również istniejący od początku funkcjonowania samorządu powiatowego obowiązek współdziałania jednostek tego szczebla podziału terytorialnego kraju z WOPR i GOPR.

Tak jak w przypadku gmin, organami opiniodawczymi w sferze kultury fizycznej w powiatach były rady sportu. Zmianą w stosunku do poprzednio obowiązującej ustawy o kulturze fizycznej było zniesienie obligatoryjności ich tworzenia w każdej jednostce samorządu terytorialnego. W celu wykonywania zadań własnych powiat mógł tworzyć jednostki organizacyjne lub zawierać umowy o realizacji zadań w partnerstwie z innymi podmiotami. Jednostka samorządu powiatowego mogła na wniosek gminy przekazać jej prowadzenie zadań z zakresu swojej właściwości⁷.

Powiat, tak jak jednostki samorządu terytorialnego innych szczebli, mógł zlecać wykonanie części zadań ustawowo zastrzeżonych dla powiatu organizacjom pozarządowym lub innym podmiotom. Zakres i zasady współpracy powiatu z organizacjami pozarządowymi określała wspomniana już ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W celu zharmonizowania działań tworzone były roczne programy współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi.

IV

Ustrój, strukturę zadań oraz organizację województwa samorządowego regulowała ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa⁸. Powyższy akt normatywny stanowił, że regionalną wspólnotę samorządową tworzyli wszyscy mieszkańcy terytorium województwa. Zakres działania samorządu województwa nie mógł naruszać samodzielności jednostek samorządu terytorialnego szczebla lokalnego i ponadlokalnego⁹. Organy samorządu województwa nie były również wobec powiatu i gminy organami nadzoru oraz kontroli. Katalog zadań samorządu województwa zawierał artykuł 14 ustawy. W zakresie zadań powierzonych do realizacji samorządowi województwa wymieniona była kultura fizyczna i turystyka jako jeden dział. Tak jak w przypadku powiatu, katalog zadań województwa był precyzyjnie określony i odebranie lub przekazanie nowego zadania mogło być dokonane wyłącznie na drodze ustawy.

W celu realizacji zadań publicznych samorząd województwa mógł tworzyć wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne lub zawierać umowy z in-

⁷ J. Boć, *Powiat. Z teorii, kompetencje, komentarz*, Kraków 2001, s. 57.

⁸ Dz. U. 2001, nr 142, poz. 1590 ze zm.

⁹ Z. Leoński, dz. cyt., s. 137.

nymi podmiotami, zabezpieczając środki finansowe na ich wykonywanie. Ustawa dopuszczała również możliwość tworzenia przez województwo w tym celu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne. W ramach uprawnień nadanych na mocy ustawy województwo mogło zawierać porozumienia z innymi województwami lub jednostkami samorządu terytorialnego innego szczebla o przekazaniu prowadzenia zadań o charakterze publicznym. Województwa mogły tworzyć lub przystępować do stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, w skład których wchodziły inne jednostki samorządu terytorialnego tego szczebla, gminy lub powiaty. Sformalizowanie stowarzyszenia wymagało udziału co najmniej trzech jednostek, które pełniły rolę założycieli. Ustawa wymieniała piętnaście kategorii zadań województwa, które tworzyły zamknięty katalog, do którego zmiany mogły być wprowadzone wyłącznie w drodze ustawy. W zakresie zadań powierzonych do realizacji samorządowi województwa został wymieniony dział kultura fizyczna i turystyka. Tak jak w przypadku pozostałych szczebli samorządu terytorialnego, samorząd województwa był zobowiązany tworzyć warunki prawno-organizacyjne i ekonomiczne dla rozwoju kultury fizycznej na granicach terytorialnych jednostki samorządu terytorialnego.

Zadania w sferze kultury fizycznej były realizowane przez samorząd wojewódzki jako zadania własne. Województwa mogły tworzyć w sferze użyteczności publicznej spółki kapitałowe, których zakres zadań mógł obejmować również elementy kultury fizycznej, takie jak rekreacja czy rehabilitacja ruchowa.

Zakres i zasady współpracy województwa z organizacjami pozarządowymi w zakresie kultury fizycznej określała – tak jak w przypadku gminy i powiatu – ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Szczegółowy opis działań realizowanych wspólnie z tymi podmiotami zawierał, jak w przypadku jednostek samorządu terytorialnego pozostałych szczebli, roczny program współpracy jednostki samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi.

Od powstania samorządów na szczeblu województw funkcje ciał społeczno-doradczych w sprawach dotyczących sportu i kultury fizycznej spełniały w regionach interdyscyplinarne stowarzyszenia kultury fizycznej, wchodzące w skład Polskiej Federacji Sportu Młodzieżowego¹⁰. Pełniły one funkcje przysługujące radom sportu na szczeblu gmin i powiatów. Nowa ustawa poza wprowadzeniem zasady dobrowolności powoływania organów opiniodawczych w sferze kultury fizycznej, ujednoliciła ich formułę prawną, stanowiąc, że na wszystkich szczeblach samorządu terytorialnego umocowanie do wykonywania tych funkcji posiada rada sportu.

Nadzór nad realizacją zadań publicznych realizowanych przez samorząd województwa sprawuje Prezes Rady Ministrów i wojewoda, a w obszarze gospodarki finansowej – Regionalna Izba Obrachunkowa. Środki nadzorcze mogą być

¹⁰ Art. 18b ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej, Dz. U. 1996, nr 25, poz. 113.

stosowane wyłącznie w przypadkach określonych ustawami i w oparciu o kryterium zgodności prowadzonej działalności z przepisami prawa.

V

Okres dwudziestu lat transformacji ustrojowej w Polsce umożliwił wypracowanie spójnego systemu samorządu terytorialnego obejmującego trzy szczeble zasadniczego podziału terytorialnego kraju, tj.: gminę, powiat i województwo. Ustrojowe akty normatywne określiły zasady i zakres realizacji przez te jednostki zadań publicznych. Grupa zadań własnych obejmowała w przedmiotowym zakresie zadania w sferze kultury fizycznej, przypisane przez ustawodawcę samorządowi terytorialnemu wszystkich szczebli. Realizację zadań w tym zakresie umożliwiły określone w ustawach formy organizacyjne ich wykonywania. Szeroki zakres zadań objętych działem kultura fizyczna, a także turystyka mógł być realizowany przez gminę, powiat i województwo w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi. Uregulowania ustawy o sporcie, która weszła w życie w 2010 r., rozszerzały autonomię jednostek samorządu terytorialnego w zakresie finansowego wspierania działań na rzecz upowszechniania kultury fizycznej. Budowało to nową perspektywę w zarządzaniu publicznymi funkcjami sportu na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Bibliografia

Akty normatywne

- Ustawa z dnia 14 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Dz. U. 1990, nr 16, poz. 95.
- Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej, Dz. U. 2001, nr 81, poz. 889.
- Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o krajowym rejestrze sądowym, Dz. U. 2001, nr 17, poz. 209.
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, Dz. U. 2001, nr 142, poz. 1592.
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, Dz. U. 2001, nr 142, poz. 1590.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, Dz. U. 2003, nr 96, poz. 873.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym, Dz. U. 2005, nr 155, poz. 1298.
- Ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, Dz. U. 2010, nr 127, poz. 857.

Publikacje

- Bal-Domańska B., *Zadania a budżety miast na prawach powiatu na przykładzie Jeleniej Góry*, [w:] *Zarządzanie gospodarką miejską i prawne podstawy funkcjonowania miasta*, red. J. Słodczyk, Z. Jakubczyk, Opole 2002.
- Boć J., *Powiat. Z teorii, kompetencje, komentarz*, Kraków 2001.
- Chmaj M., *Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce*, Warszawa 2007.
- Garlicki L., *Polskie prawo konstytucyjne*, Warszawa 1998.
- Habuda L., *Decentralizacja vs centralizacja administracji w strukturze zasadniczego podziału terytorialnego kraju*, Toruń 2009.
- Kaliński R., *Rola samorządu w rozwoju kultury fizycznej*, „Trening” 1993, nr 3 (19).
- Leoński Z., *Ustrój i zadania samorządu terytorialnego*, [w:] *Samorząd w Polsce. Istoty, formy, zadania*, red. S. Wykrętowicz, Poznań 2004.
- Nowacka E., *Polski samorząd terytorialny*, Warszawa 2006.
- Nowakowski A., *Zarządzanie kulturą fizyczną w Polsce w latach 1949–2001: studium historyczno-porównawcze*, Rzeszów 2005.
- Owsiak S., *Finanse publiczne*, Warszawa 1997.
- Piasecki A., *Władza w samorządzie terytorialnym III RP: teoria i praktyka kadencji 1990–2002*, Zielona Góra 2003.
- Ponikowski H., *Rola samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w rozwoju lokalnym i regionalnym*, [w:] *Samorząd Terytorialny III RP: 10 lat doświadczeń*, red. S. Michałowski, Lublin 2002.
- Sieja Z., *Miejsce sportu i rekreacji w strategii miasta – podstawowe aspekty prawne*, [w:] *Zarządzanie gospodarką miejską i prawne podstawy funkcjonowania miasta*, red. J. Słodczyk, Z. Jakubczyk, Opole 2002.
- Skrzydło W., *Ustrój polityczny RP w świetle konstytucji z 1997 r.*, Kraków 2000.
- Sylwestrzak A., *Kontrola administracji publicznej w III RP*, Gdańsk 2001.
- Wartecki A., *Zarządzanie organizacjami sportowymi*, Poznań 2008.
- Wiatr J., *Władza lokalna po reformie samorządowej*, Warszawa 2002.
- Zalewski A., *Nowe zarządzanie publiczne w polskim samorządzie terytorialnym*, Warszawa 2007.

Summary

Functions of local government in the sphere of physical culture (1999–2010)

The purpose of the article was to discuss the functions of local government units in the field of physical culture. It has been reported in the changes in the structure of public tasks in this field since the introduction of a three-tier administrative division of the country. The analysis covered the acts that constitute the political system of municipal government, district and province and the subsequent normative acts that order sphere of physical culture organizations, including the Act of 25 June 2010, about the sport, which is part of the legal system since 16 October 2010.

Keywords: local government, public purpose, physical education, job, community, district, province